

στεύγον Εὐβ. (Αὐλωνάρ.) γνωστεύον Θεσσ. (Ἀνατ.) Θράκ. Εὐβ. (Στρόπον.) Μακεδ. (Βέρ. Βλάστ. Γήλοφ. Κολινδρ. Πάγγ. Πεντάλοφ. Σισάν. κ.ά.) γνωστεύον Λέσβ. γνω-
στεύω 'μα Τσακων. (Χαβουτσ.) γνωστέγ-γουνρ ἐνι Τσα-
κων. (Μέλαν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γνωστικός.

1) Μεταβ., συνετίζω τινά καὶ ἀμτβ., συνετίζομαι, σωφρο-
νίζομαι ἐνθ' ἄν.: Τὸ ξύλο τὸν ἐγνώστιφι (= συνέτισε) Μα-
κεδ. (Σισάν.) Δὲ γάνει τρέλλες, γνώστεψε τώρα Εὐβ. (Αὐ-
λωνάρ.) Ἀντίς νὰ γνωστέψη, μουρλαίνεται Εὐβ. (Βρύς.)
Ἐγνώστεψε καὶ δὲ γάνει βλιὸ κουζουλάδες Κρήτ. (Σητ.)
Ἔπεσες; Δὲ βειράζει, τὸ λωλὸ αἶμα θὰ βγῇ, θὰ γνωστέψης
(= θὰ φρονιμεύσης) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Τώρα ποὺ μιλήθηκες,
ἐγνώστεψες, μὰ τώρα ν' ἀργά (μιλήθηκες = ἐσχολιάσθη τὸ
ὄνομά σου δυσμενῶς) αὐτόθι. Πότι καρτιρεῖς νὰ γνωστέψης,
'πουντί θ' ἀσπρίσ'μι τὰ μαλλιὰ σ'; Εὐβ. (Στρόπον.) Γιὸ μου
ἄλλον ἐγνώστεψεν (ἄλλον = πλέον) Πόντ. (Οἶν.) Ἔπαθι
πουλλά, μὰ δὲν ἐγνώστιφι Μακεδ. (Σισάν.) Δὲ γνωστεύγω
τοῖνε! (δὲν συνετίζεσαι ἐσύ!) Τσακων. (Χαβουτσ.) Μὲ τὴ
γνώση σου γνώστεψαν κι αὐτοὶ Γ. Ψυχάρ., Ὀνειρ. Γιαννίρ.,
102. Περιμέν'τε νὰ μεγαλώσῃ τὸ παιδί, νὰ γεράσῃ λιγάκι
ἢ πατρίδα, νὰ γνωστέψη Γ. Ψυχάρ., Ταξίδ., 178. || Παροιμ.
φρ.

Ἵς τὰ εἰκονοῖ δὲ γνώστιφς, | Ἵς τὰ τριάντα δὲ καζάντι-
σις,

οὐλα χαμένα τὰ 'χεις!

(ἐπὶ τῶν ἐπιχειρῶντων εἰς περασμένην ἡλικίαν ν' ἀποκτή-
σουν περιουσίαν) Μακεδ. (Βέρ.)

Ἄν' κ' ἐ πάθης, κ' ἐ γνωστεύεις

(ἐπὶ τῆς ἐκ παθημάτων προσκτωμένης πείρας) Πόντ. (Ἰ-
νέπ.) Συνών. γνωστικέ ύω, μυαλώ νω. 2) Συμβου-
λεύω Μακεδ. (Πάγγ.) : Τούνη γνώστιψαν τὰ σόμα (τὸν
συνεβούλευσαν οἱ συγγενεῖς).

γνώστεψη ἢ, Λεξ. Βλαστ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γνωστέυση, τὸ ὄπ. ἐκ τοῦ γνω-
στεύω.

Ἡ ἀπόκτησις γνώσεως, ἢ πείρα ἐνθ' ἄν.: Χτίστης εἶναι,
μὰ ἔχει γνώστεψη καὶ Ἵς τὰ τσιμέντα Λεξ. Δημητρ.

γνωστικά ἐπίρρ. πολλαχ. γνωστικά Τσακων. (Μέλαν.)
γνωσικά Τσακων. (Μέλαν.) γνωσ'κά Λέσβ. (Ἀγιάσ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γνωστικός.

Συνετῶς, φρονίμως ἐνθ' ἄν.: Ἡφέρθηκε φρόνιμα καὶ γνω-
στικά Σίφν. Π'λοκουκάτσι γνωσ'κά, βρέ, μὴ σὶ βάλον μέσ'
'ς τοῦ βρακί μ' (π'λοκουκάτσι = παλουκοκάθησε) Λέσβ.
(Ἀγιάσ.) Νὰ καθούσ'τι γνωσ'κά Λέσβ. Σ' ἐρι ποῖον γνω-
στικά γνωστικά τοῦ δουλεῖε σ' (τίς κάνει γνωστικά
τίς δουλειές του) Τσακων. (Μέλαν.) Γνωστικά μιλεῖ ὁ ἄν-
θρωπος, μὰ ἐσύ κάνεις πὼς δὲ γαταλαβαίνεις Κρήτ. (Νεάπ.)
"Ὅ,τι κάνει τὸ κάνει γνωστικά, γι' αὐτὸ προκόφτει αὐτόθι.
|| Παροιμ.

Οὐργια κεφαλῇ | γνωστικά λαλεῖ

(οὐργια = κλούβια· ὅτι καὶ ἀπὸ τὸν ἀφυῆ δυνατὸν νὰ ἀκου-
σθοῦν ὀρθαὶ σκέψεις) Κρήτ. (Νεάπ.)

γνωστικάδα ἢ, Κρήτ. (Κίσ. Νεάπ. Περιβ. Σητ. κ.ά.)—
Κ. Χατζοπ., Πύργ. Ἀκροπότ., 7 — Λεξ. Βλαστ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γνωστικός διὰ τῆς παραγωγ. καταλ.
-άδα (I).

Ἡ ιδιότης τοῦ γνωστικοῦ, ἢ σύνεσις, φρόνησις ἐνθ' ἄν.:

Πᾶρε γιὰ τὴ γνωστικάδα σου αὐτὸ τὸ μικρὸ δῶρο Κρήτ.
(Περιβ.) Μικρὸς εἶναι, μὰ ἔχει γνωστικάδα Κρήτ. (Σητ.)
'Σ τὸ κλέψιμο τῇ θυγατέρας του ἤδειξε γνωστικάδα Κρήτ.
(Νεάπ.) Ἡ γνωστικάδα τῆς κυρὰ-Θώμαινας ξαναβρῆκε τὴ
λύση Κ. Χατζοπ., ἐνθ' ἄν. Συνών. γνώση 2, μυαλό.

γνωστικάδα ἐπίρρ. ἐνιαχ. γνωστ'κάτα Στερελλ.

(Περίστ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γνωστικός καὶ κατ' ἀναλογ. πρὸς
ἐπίρρ. εἰς -άτα, προσελθόντα ἐξ ἐπιθ. εἰς -άτος, ὡς νη-
στικᾶτα, χορτᾶτα.

Γνωστικά, μὲ φρόνησιν ἐνθ' ἄν.: Οὐλα αὐτὰ π' κά-
νον, τὰ κάνον γνωστ'κάτα Στερελλ. (Περίστ.) Οὐ Γιωργους
πάντουτι 'νιργάει γνωστ'κάτα αὐτόθι.

γνωστίκεμα τό, γνωστίκεμ-μαν Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γνωστικέ ύω.

Συνέτισις, σωφρονισμός. Συνών. γνωστέμα.

γνωστικέ ύω Πόντ. (Τραπ. κ.ά.) Λεξ. Δημητρ. γνω-
στικέ ύω Μακεδ. (Σισάν.) γνωστικέ ύω Κάρπ. Κάσ. Σύμ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γνωστικός.

Γίνομαι γνωστικός, συνετίζομαι, σωφρονίζομαι ἐνθ' ἄν.:
'Ακόμαν κ' ἐγνωστίκεψεν Πόντ. (Τραπ.) Ἵς τ' ἐσόν τὴν
ἡλικίαν π'ά ' ἔρθαν, ὅλοι ἐγνωστίκεψαν κ' ἐσὺ ἀκόμαν νοῦν
'κ' ἔβαλες Πόντ. Συνών. γνωστέ ύω.

γνωστικοκόπελο τό, Κρήτ. (Κίσ.) Νάξ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γνωστικός καὶ τοῦ οὐσ. κοπέλι.

Λογικόν, συνετὸν παιδίον Κρήτ. (Κίσ.): Τὴν εὐκή μου νὰ
ἔχῃ τὸ γνωστικοκόπελό μου ἀποῦ 'ναι καλλιὰ ἀπ' οὐλα μου
τὰ κοπέλια. β) Κατ' εὐφημισμὸν, ὁ ζωηρὸς καὶ ἄτακτος πῶς
νέος Κρήτ. (Κίσ.) Νάξ.

γνωστικός ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Ἰνέπ. Οἶν. Ὀφ. Τραπ.
κ.ά.) γνωστ'κὸς Δαρδαν. Μακεδ. (Βόιον) γνωστικός Ἡπ.
Θεσσ. Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Μακεδ. (Δρυμ. Ἐράτυρ.) Σάμ.
γνωστ'κὸς πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. γνωστικό Τσακων. (Μέλαν.)
γνωστ'κὸς Θεσσ. (Ὀλυμπ.) Μακεδ. (Ἀνω Κώμ. Ἀσσηρ.
Βελβ. Βέρ. Γήλοφ. Καταφύγ. Ρουμλ. Σισάν.) Λέσβ. (Πάμ-
φιλ. κ.ά.) γνωστικός Πόντ. (Σούρμ.) Θηλ. γνωστικέ κοιν.
γνωσ'κὸς Θεσσ. (Ὀλυμπ.) γνωστικά Τσακων. (Χαβουτσ.)
γνωσικά Τσακων. (Μέλαν.) γνωστικέσσα Πόντ. (Ἰνέπ.
Ὀφ. Τραπ. κ.ά.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. γνωστικός. Τὸ θηλ. γνωστικεῖ ἢ
κατὰ τὰ θηλ. τῶν εἰς -ύς, ὡς γλυκὺς - γλυκεῖα -
γλυκεῖα κ.τ.δ. Βλ. Γ. Χατζιδ., ΜΝΕ 1,69.

1) Συνετός, νουνεχής, φρόνιμος κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν.
Ὀφ. Τραπ. κ.ά.) Τσακων. (Μέλαν. Χαβουτσ. κ.ά.): Εἶναι
γνωστικός ἄνθρωπος. Σ' ὅλα του εἶναι γνωστικός. Λέει
γνωστικά λόγια κοιν. Γνωσ'κὸς ἄνθρωπος δὲ θὰ θέλ'
τέτοια λόγια Μακεδ. (Σισάν.) Ἐνας ἀπ' αὐτοὺς ἦτανε πλιὰ
γνωστικός (ἐκ παραμυθ.) Ἀστυπάλ. Γνωστικεῖα κοπελιά
'ναι καὶ δὲν ἤκουσα ποτὲ νὰ τῇ ποῦνε πρᾶμα Κρήτ. (Σητ.)
Αὐτὰ δὲν εἶναι καώματα γνωστικοῦ ἀθρώπου Κρήτ. (Νεάπ.)
Ἄμα ἢ γ'ναῖκα εἶρι γνωστ'κή, τοῦ σι'λών' τοῦ σπ'ίτ'Εὐβ.
(Λιχάς). Ἔτον εἷνας παλαλὸς καὶ εἷνας γνωστικός Τραπ.
Βαρέα γνωστικός ἄνθρωπος ἐν' (βαρέα = πολὺ) Ὀφ. Γνω-
σ'κὸ δόντ' (= ὁ σωφρονιστὴρ ὁδοῦς) Μακεδ. (Ἀσσηρ.)
Συνών Τῆς γνώσης τὸ δόντι, φρονιμίτης.

